

Grondnest van Buizerd *Buteo buteo* op bruggetje

Dick A. Jonkers & Jan Roodhart

Rond half maart 2003 vlogen twee Buizerds weg van een plek in de Noordpolder te Veld (Eemnes) waar er wel vaker één te zien was. Dat exemplaar hield zich hier geregeld op vanwege de aanwezigheid van kadavers van muskusratten *Ondatra zibethicus*, afkomstig uit muskusrattenvallen. Bij de plek waar de Buizerds waren opgevlogen, bevond zich een nest dat een ei met een barstje bevatte. Het nest was gebouwd op de rand van een brugdek van bielzen over de Noord Midden Wetering en bestond uit rietresten en andere plantendelen uit sloten. Het lag op de houten bielzen nabij een stalen landbouwhek aan (Foto 1). Het legsel groeide half april uit tot drie eieren (Foto 2), maar was op 21 april verlaten omdat een bunzing *Mustela putorius*, die de kadaverplaats regelmatig bezocht, de eieren had leeggegeten.

De vindplaats maakt deel uit van het open, vrijwel boomloze poldergebied van Eemland. De Eempolders zijn door de talrijkheid van muskusratten, plaatselijk ook van mollen *Talpa europaea* en soms van veldmuizen *Microtus arvalis*, een aantrekkelijk foerageergebied voor Buizerds. Uit muskusrattenvallen afkomstige kadavers wor-

Foto 1. Situering van het grondnest van een Buizerd (linksonder) naast bruggetje in open weidegebied bij Eemnes, april 2003 (Dick A. Jonkers). *View of open dairy farmland near Eemnes, with Common Buzzard nest adjacent to the bridge (lower left), April 2003.*

den nogal eens op de slootranden gedropt. Daar profiteren Buizerds van, die immers ook graag aas eten.

Geschikte broedplekken in de vorm van bosjes zijn te vinden aan de westrand van het gebied in de Noordpolder te Veen, en hier en daar als solitaire hoge boom aan de rand van het Eemmeer. Toch verkoos het buizerdpaar om een grondnest te bouwen. De reden daarvoor was waarschijnlijk dat alle geschikte plekken bezet waren. Binnen een cirkel van 1000-1300 meter bevonden zich namelijk al drie bewoonde horsten van Buizerds en twee van een Havik *Accipiter gentilis*; een nestkast aan een boom was bezet door een Torenvalk *Falco tinnunculus*. Hiermee was het potentieel aan geschikte nestplaatsen ruimschoots bezet.

Foto 2. Voltallig legsel van grondbroedende Buizerd bij Eemnes, half april 2003 (Dick A. Jonkers). *Completed clutch of ground-breeding Common Buzzard near Eemnes, mid-April 2003.*

Grondnesten van Buizerds komen in het buitenland op kliffen, rotswanden en rotsachtige gebieden voor; af en toe wordt vlak boven of op de bodem gebroed (Cramp & Simmons 1980, Glutz von Blotzheim *et al.* 1971, del Hoyo *et al.* 1994). Een met het onze vergelijkbaar grondnest werd in april 2000 gevonden in de Veenpolder de Deelen bij Aldeboarn (Friesland). Dit bevond zich kort bij een dam in de beschutting van jonge opslag van waterwilg. Ook dit broedsel mislukte; de oorzaak bleef onbekend (Roosma *et al.* 2000). Er schijnt een voorkeur voor overspanningen van water te zijn, want in 1999 werd bij Hommerts (Friesland) eveneens een nest op een dam gevonden. Net als bij het nest in de Noordpolder te Veld lag dit broedsel vlak bij een

stalen landbouwhek; hier kwam wel een jong groot (van der Sluis 1999). In Duitsland ging de toename van de Buizerd als broedvogel ook gepaard met een steeds hogere dichtheid in open landschappen, en ook daar zijn inmiddels grondnesten vastgesteld, waaronder 3 in Niedersachsen, 2 in Sleeswijk- Holstein, 2 in Sachsen-Anhalt en telkens 1 in Brandenburg, Hessen, Mecklenburg- Vorpommern en Thüringen (Busche & Looft 2003).

Summary: Ground nest of Common Buzzard *Buteo buteo* in an open polder

After initial observations of alarming Common Buzzards in mid-March, in early April a ground nest of a Buzzard with a single (cracked) egg was found in an open polder, used for dairy farming, near Eemnes in the central Netherlands. The completed clutch contained 3 eggs (mid-April). The nest was situated near a small bridge close to a fence, and was made of reed stems and other plant material from cleaned ditches. On 21 April 2003, the nest was empty, presumably depredated during the egg stage by a polecat *Mustela putorius* that frequented the area in search of muskrats *Ondatra zibethicus*. Within a radius of 1000-1300 m, three other nests of Common Buzzards, two nests of Northern Goshawks *Accipiter gentilis* and one nest of Eurasian Kestrel *Falco tinnunculus* (in a nest box) were present; these pairs occupied all available nesting sites in this open polder. The scarcity of nesting trees may have forced this pair to start nesting on the ground. The polder is attractive as a nesting area for raptors because of its abundance of food (dead muskrats, discarded by trappers, and high densities of moles *Talpa europaea* and - in some years - common voles *Microtus arvalis*). This observation is consistent with two other Dutch records of ground-nesting Buzzards, all of which occurred in open farmland with a sparsity of nesting trees.

Literatuur

- Busche G. & Looft V. 2003. Zur Lage der Greifvögel im Westen Schleswig-Holsteins im Zeitraum 1980-2000. Vogelwelt 124: 63-81.
- Cramp S. & Simmons K.E.L. (eds.) 1980. Handbook of the Birds of the Western Palearctic, Vol. II. Oxford University Press, Oxford.
- Glutz von Blotzheim U.N., Bauer K.M. & Bezzel E. 1971. Handbuch der Vögel Mitteleuropas, Band 4. Akademische Verlagsgesellschaft, Frankfurt am Main.
- del Hoyo J., Elliot A. & Sardagal J. (eds.) 1994. Handbook of the Birds of the World, Vol. 2. Lynx edicions, Barcelona.
- Roosma J., Kleefstra R. & van der Heide Y. 2000. Mislukt grondbroedsel van Buizerd *Buteo buteo* bij Aldeboarn (Friesland). De Takkeling 8: 125-127.
- Sluis J. van der 1999. Vreemde broedplaatsen van roofvogels: grondbroedsel van Buizerd *Buteo buteo* en vijzelnest van Torenvalk *Falco tinnunculus*. De Takkeling 7: 209-211.

Adressen:

D.A.J.: Koggewagen 3, 1261 KA Blaricum,

J.R.: Meentweg 115, 3755 PD Eemnes.